

СВІТЛІЙ ПАМ’ЯТІ ЮРІЯ ЯРОСЛАВОВИЧА САБАНА (1961–2016)

© Посацький Б. С., 2017

У статті представлено основні етапи науково-педагогічної діяльності Юрія Ярославовича Сабана, к. арх., доцента кафедр містобудування і архітектурного проектування Львівської політехніки.

Ключові слова: Сабан Юрій Ярославович, містобудування, екологічні принципи.

Постановка проблеми

У львівській архітектурній школі 1980–1990-х рр. помітне місце належало діяльності архітектора Юрія Ярославовича Сабана, актуальною є потреба дослідження його внеску.

Мета статті

Мета статті – описати основні віхи педагогічно-наукової діяльності канд арх., доцента Юрія Ярославовича Сабана.

Виклад основного матеріалу дослідження

Складно писати про людину, яка недавно відійшла з життя, а ще складніше про когось, хто покинув нас у відносно молодому віці. Склалося так, що з Юрієм Сабаном я був знайомий з дитинства, оскільки наші батьки зналися ще з 1960-х років. Батько Юрія, Ярослав Сабан, згодом відомий український вчений у галузі лісівництва, працював у Львівському лісотехнічному інституті (нині Національний лісотехнічний університет). Мати Сюзанна Сабан, за освітою художник-графік, працювала у Львівському політехнічному інституті. Родина Сабанів з синами старшим Олександром і молодшим Юрієм любила відпочивати недільними днями на Янівському або Страдцівському озері поблизу Львова. У гарні літні дні це був чудовий відпочинок від гамірного великого міста серед тиші і спокою старого лісу, у спекотний день озера манили свіжістю і прохолодою. Батьки Юрія створили гармонійну сім’ю, де сумлінна праця поєднувалася з родинними теплими стосунками, сини росли в інтелігентній атмосфері добра і злагоди.

Наступні наші зустрічі з Юрієм Сабаном відбулися в аудиторіях архітектурного факультету Львівської політехніки, яку він закінчив у 1983 р. за спеціальністю містобудування і згодом вступив в аспірантуру. Під керівництвом доцента Андрія Рудницького Юрій Сабан сумлінно і наполегливо працював над кандидатською дисертацією на тему “Містобудівельно-екологічні принципи формування архітектурно-планувальної структури середніх міст (на прикладі Західноукраїнського регіону)”, яку успішно захистив у 1991 р. у Київському національному університеті будівництва і архітектури. Мені довелося бути присутнім на захисті у Києві, запам’ятався високий графічний рівень плакатів експозиції, дисертант чітко відповідав на запитання, захист відбувся успішно.

Юрій Сабан обрав працю архітектора і педагога, з 1988 р. по 1991 р. викладав на кафедрі архітектури та планування сільських поселень Львівського національного аграрного університету.

Рис. 1. Юрій Сабан доповідає обґрунтування теми кандидатської дисертації. 1986 р.

Рис. 2. Юрій Сабан серед колег на кафедрі. 1992 р.

З 1991 р. прийшов на кафедру містобудування Львівської політехніки, де працював по 2015 р., пройшовши шлях від асистента до доцента. На початку 1990-х ми разом викладали курс “Основи містобудування”, я читав лекції, Юрій проводив практичні заняття, але, за потреби, міг також читати лекції. До викладання ставився творчо, постійно працював у бібліотеці, надалі шукав новинки в інтернеті. У 2001 р. ми разом підготували і видали методичні вказівки до курсового проектування на тему “Облаштування і озеленення території площ (у малих і середніх містах)”. Як і кожний викладач кафедри, займався дисципліною “Архітектурне проектування” у форматі курсового та дипломного проектування.

На кафедрі містобудування освоїв новий курс лекцій з дисциплін “Основи природокористування та раціональне використання територій” і “Ландшафтно-просторова організація міст”. Тут йому в пригоді стали базові теоретичні положення, опрацьовані у кандидатській дисертації.

В інституті дистанційного навчання читав лекції та проводив практичні заняття з курсів “Планування міст і транспорт” і “Планування та благоустрій міст” [1]. У педагогічній праці Юрій Сабан старався дотримуватися сучасного наукового рівня містобудування, пов’язувати виклад теоретичних питань з практичними прикладами. На заняття з архітектурного проектування завжди приходив з власною “методичною папкою”, заповненою ксерокопіями з фахової літератури, дотримуючись думки, що аналіз і порівняння праць інших авторів повинен передувати власним творчим пропозиціям.

Серед дипломних проектів та магістерських робіт під його керівництвом частина виконувалися на замовлення Головного управління містобудування і архітектури Львова. Тут слід відзначити дипломний проект “Мережа велосипедного у м. Львові”, 2010 р., який характеризувався детальною проробкою теми і був відзначений нагородами Огляду-конкурсу дипломних праць архітектурної спеціальності ВНЗ України [2]. Ця тема була близька Юрію Сабану з практичного погляду, адже він сам у вільний час любив велосипедні прогулянки Львовом та околицями, відвідував Винниківський та Брюховицький ліси, Глинну Наварію.

Наукові та педагогічні інтереси Юрія поєднувалися в його особі з любов’ю до природи, особливо до лісу, яка супроводжувала його з молодих літ.

З 2006 року одночасно працює на кафедрі архітектурного проектування. Виконував проекти за господарською договірною тематикою “Проект озеленення і благоустрою в’їзної зони м. Червонограда зі сторони Сокаля по вул. Б. Хмельницького (1989 р.), “Дослідження екологічних умов і розробка проекту та рекомендацій по створенню санітарно-захисної зони Стебницького калійного заводу” (1992 р.). У цих роботах Юрій Сабан практично розробляв і деталізував основні положення кандидатської дисертації, тут він мав можливість поєднати теорію з практикою, надати фахові рекомендації щодо покращення екологічної ситуації у цих містах.

Юрій Сабан був обраний членом-кореспондентом Лісівничої академії України. Тут він працював разом з батьком, поєднуючи архітектурно-ландшафтні підходи з вимогами і потребами лісового господарства Карпатського регіону.

У науковому аспекті працював над ландшафтно-екологічною тематикою та питаннями, пов'язаними з проблемами рекреації у природному середовищі [4], [5]. Автор низки наукових статей та навчально-методичних праць. Основним у сфері його наукових і медичних зацікавлень залишалися малі і середні міста з неблагополучною екологічною ситуацією, у Новому Роздолі і Новояворівську цікавився практичними проблемами обмеження шкідливих наслідків промислової діяльності, можливостями облаштування та озеленення територій та напрямками їх вирішення. Не пропускав Юрій жодної можливості довідатися чогось нового в галузі архітектури і містобудування, обговорював професійні новини на кафедрі з колегами, завжди знайомив з новою інформацією студентів.

Юрій Сабан часто супроводжував свої професійні екскурсії фотографуванням краєвидів і пам'яток архітектури, декілька таких "фотопрогулянок" ми відбули разом, потім обговорювали найбільш вдалі ракурси.

У спілкуванні на кафедрі запам'ятався як ерудована людина, патріот України, сумлінний працівник і доброзичливий товариш. Цікавився містобудівними та архітектурними новинами Львова і охоче їх обговорював, на ці та інші теми приємно було з ним спілкуватися [6].

На жаль, останніми роками стан здоров'я Юрія Сабана погіршувався, важка хвороба давалася ознаки, однак, ніхто не думав, що він відійде так скоро і неочікувано ...

Висновки

Науково-педагогічна діяльність Юрія Ярославовича Сабана впродовж 1988–2016 рр. була помітним внеском у діяльність кафедр архітектурної спеціальності Львівського аграрного університету і Львівської політехніки.

1. Облаштування та озеленення території площ (у малих і середніх містах): метод. вказівки до курс. проекту / укл. Б. С. Посацький, Ю. Я. Сабан. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2001. – 57 с. 2. Елементи і параметри шляхів велосипедного руху у місті (зарубіжний досвід) / Б. С. Посацький, Ю. Я. Сабан, В. В. Йосипчук // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2011. – Вип. № 41. – С. 343–350. 3. Мережа вулиць велосипедного руху у Львові / Б. С. Посацький, Ю. Я. Сабан // Досвід та перспективи розвитку міст України. Транспортна інфраструктура в міському та регіональному плануванні: збірник наукових праць. Вип. 21. – К.: Ін-т "Діпромісто", 2012. – С. 47–54. 4. Особливості екологічного стану середніх міст Західноукраїнського регіону / Ю. Я. Сабан // Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2008. – Вип. – № 29. – С. 247–252. 5. Еколого-біологічний аналіз середовища середніх міст / Ю. Я. Сабан // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2016. – Вип. № 44. – С. 271–276. 6. Кафедра у переломний час / Богдан Посацький // До століття містобудівної освіти у Львівській політехніці / за заг. ред. Г. П. Петришин. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. – С. 103–104.

УДК 929:72

В. Posatskyy

Lviv Polytechnic National University,
Department of City Planning

IN HALLOW MEMORY OF YURIY YAROSLAVOVYCH SABAN (1961–2016)

© Posatskyy B., 2017

It happened that I knew Yuriy Saban since his childhood. Yuriy, during his childhood, spent weekends with his parents on Yaniv lake. Our family also spent time there.

His father, Jaroslav Saban, later was known as a famous Ukrainian scientist in the field of forestry and a professor of Lviv National Forestry University. Mother Suzanne Saban, had the education of graphic artist. She worked at Lviv Polytechnic.

Our following meetings with Yuri Saban were held at the Faculty of Architecture of Lviv Polytechnic National University, he graduated from this University in 1983, specialty “Architecture”. Under the supervision of the Associated Professor Andriy Rudnytskyy he successfully completed postgraduate study and defended his thesis on “Urban planning-ecological principles of architectural-planning structure formation of medium-sized cities (on the basis of Western region)”. Defence was held in 1991 in Kiev National University of Construction and Architecture.

Yuri Saban worked at Lviv National Agrarian University from 1988 to 1991, and from 1991 to 2016 he occupied different positions from assistant to associated professor at the departments of Urban planning and Architectural design of Lviv Polytechnic

Yuri Saban reserached environmental issues in urban planning in terms of natural resources rational use in the territorial development of settlements in the economic development of the natural landscape. He conducted the following lectures “Fundamentals of environmental management and sustainable land use” and “Landscape and spatial organization of cities”, organized classes on the course and diploma architectural design.

We should mention the diploma project “Network of cycling movement in Lviv” in 2010, which proposed the concept of cycling organization in the city. Main results were subsequently published in scientific article. This topic was close to Yuriy, as he liked to travel by bicycle in Lviv and its surroundings, he visited often forests in Bryukhovychi and Vynnyky. On summer days, sometimes he chose longer route to Yanivlake, probably remembering his childhood.

He was interested in landscape photography and architecture, together we organized photo tours in the city streets and parks, looking for reasons both from teaching and the artistic point of view. Taking into account communication at the Department with colleagues, Yuriy Saban is remembered as erudite man, a patriot of Ukraine, benevolent friend.

Unfortunately, in recent years his health deteriorated, however, none of us thought he would have died so quickly and unexpectedly...

Key words: Saban Yuriy, urban planning, ecology